

Jak oszczędzić na prądzie? - rynek energii w Polsce

16 sierpnia 2012 16:51 - Mateusz Maludziński

W Polsce, dostawami energii elektrycznej zajmuje się bardzo wiele firm. Czym różnią się tak liczne spółki, skoro świadczą w całym kraju jedną i tą samą usługę? Przekonajcie się sami...

Podobno diabeł tkwi w szczegółach, i tak jest też tym razem. Oczywiście chodzi o cenę usług i zasięg danej firmy energetycznej. Zwykle wartość prądu za kilowatogodzinę (w taryfie G11 - stała cena przez całą dobę) **różni się o kilka groszy**, biorąc pod uwagę najróżniejszych dostawców.

Elektrownia

Drugim, co różni od siebie firmy energetyczne, jest zasięg ich występowania. Największy obszar - bo niemal jedną trzecią powierzchni Polski - zajmują dwaj dostawcy energii **RWE** i **Polska Grupa Energetyczna**. Na Pomorzu, części Mazur i w środkowej Polsce króluje **ENERGA**. Zachodnia część kraju (Wielkopolska i Pomorze Zachodnie) znajduje się w kręgu usług firmy **ENEA**. **TAURON** ma najszerszą grupę odbiorców na południu Polski (Dolny i Górny Śląsk, Małopolska).

Zanim przejdziemy do omawiania ofert poszczególnych dostawców, warto skupić się na odrobinie teorii, czyli przeliczaniu zużytej energii na pieniądze, które musimy zapłacić. Na cenę jednej kilowatogodziny składają się: **opłata za dystrybucję** (leży to w gestii OPERATORÓW), oraz **cena energii elektrycznej** (ustalana przez SPRZEDAWCĘ prądu). Wielu z nas na pewno zastanawiało się kiedyś, w jaki sposób najłatwiej obniżyć koszty rachunków za prąd, bo galopujące w górę ceny przyprawiały o zawrót głowy. Innym klientom zależy także na środowisku naturalnym, a jak wiadomo wiązałoby się to ze zmniejszeniem zużycia energii przez dane domostwo, w celu ochrony środowiska.

Zaś mniejsze zużycie prądu jest jednoznaczne z obniżeniem rachunku za energię elektryczną. Można by się pokusić o stwierdzenie, iż sprzedawcy energii zawyżając stawki za świadczone usługi, niechcący zmuszają nas do dbania o środowisko naturalne.

Absurd czy prawda?

Możnaby od razu napisać, że teoria ta jest najbardziej prawdziwa, jednak najpierw warto przedstawić kilka dowodów. Po pierwsze: ile energii (i pieniędzy) zużywają niektóre urządzenia elektryczne w naszym domu? Dobrze jest zacząć nasze wyliczenia od zwykłego czajnika elektrycznego o mocy **2,5 kW**. Na potrzeby testu przyjmijmy teren **Bydgoszczy (w zasięgu firmy ENEA)**.

Jeszcze w 2009 roku koszt zagotowania wody w czajniku, który pochłania około 0,41 kWh energii, wynosił 17 groszy w taryfie G11. Może i nie jest to zbyt wygórowana cena, ale stawki mogą wzrosnąć i na pewno zrobi się mniej przyjemnie. Oczywiście każdy klient może starać się płacić ciągle (prawie) taki sam rachunek za prąd. Jak to zrobić? **Wystarczy zmieniać sprzedawcę energii, w zależności od oferowanych przez nich stawek.**

Jednak należy pamiętać, że nie jest to jedyny sposób na obniżenie naszych rachunków za energię elektryczną. Należy przede wszystkim, zastanowić się nad doбором odpowiedniej taryfy (przy zmianie sprzedawcy prądu również powinniśmy zwrócić na to uwagę).

Jeśli chodzi o 2012 rok, to ceny dystrybucji (bo to one wzbudzają najwięcej emocji) nie wzrosły w drastyczny sposób. **Wyjątkiem od tego jest Pomorze, gdzie wzrost wynosi niemal dwanaście procent.** Zaś w Lublinie koszty dystrybucji **zmalowały o półtora procenta.**

Jednak w rankingu, Lublin jest bardzo odosobnionym przypadkiem. **Ceny sprzedaży wzrosły tutaj o 4,51 procenta, a łączny koszt energii o 1,58 procenta.**

Strefa "G"

Usługi tego rodzaju świadczone są przez wszystkich sprzedawców energii.

Najczęściej wybierana jest taryfa **G11**. Jest ona bowiem uniwersalna dla standardowego użytkownika energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. Taryfa **G11** charakteryzuje się tak zwanym **rozliczeniem jednostrefowym**. Oznacza to, że we wszystkie dni tygodnia (24 godziny na dobę) cena prądu jest stała.

Taryfa **G12** daje nam możliwość rozliczenia zużytej energii elektrycznej **w dwóch strefach czasowych doby**. Jest to tak zwane **rozliczenie dwustrefowe**. Przez dziesięć godzin na dobę obowiązuje strefa z niższą stawką taryfową - zazwyczaj od godziny 22:00 do 6:00 (taryfa nocna) oraz od 13:00 do 15:00 (taryfa dzienna).

Strefa z wyższą stawką taryfową obowiązuje przez czternaście godzin w ciągu doby - zwykle od godziny 6:00 do 13:00 (tzw. szczyt przedpołudniowy) i od 15:00 do 22:00 (tzw. szczyt popołudniowy).

Jakie są inne taryfy dla gospodarstw domowych?

Oprócz taryf **G11** i **G12** mamy do wyboru kilka innych ofert.

Gwarancję niezmienności ceny energii w określonym umową czasie może nam zagwarantować **taryfa z gwarancją ceny**. Najczęściej jest to **okres dwunastu miesięcy**. Ta taryfa jest coraz popularniejsza, ponieważ **chroni nas przed jakimikolwiek podwyżkami cen energii w trakcie obowiązywania umowy**. Rozwiązanie umowy przed jej wygaśnięciem będzie wiązało się z **poniesieniem kary finansowej!**

Jeśli obawiamy się dalszego wzrostu cen energii elektrycznej, należy wybrać **taryfę z gwarancją ceny** i przez rok spać spokojnie. Zakup energii z gwarancją stałej ceny ma więc sens jedynie wtedy, gdy spodziewamy się podwyżek.

Jednak korzystanie z taryfy z gwarancją ceny nie oznacza, iż cena naszych rachunków za energię elektryczną stanie w miejscu. Dzieje się tak dlatego, że na rachunek za prąd składają się także koszty dystrybucji. Usługi dystrybucji energii są świadczone przez **Operatorów Systemu Dystrybucyjnego**, którzy niestety **nie udzielają gwarancji stałej ceny**.

Taryfa **G12w** jest natomiast taryfą weekendową. Od **G12** różni się ona tym, że strefa z niższą stawką taryfową dodatkowo obowiązuje przez cały weekend (zwykle od 22:00 w piątek, do 6:00 w poniedziałek). Zwykle do strefy z niższą stawką taryfową zaliczane są także święta i dni wolne od pracy.

Bardzo ciekawa jest także **taryfa przedpłatowa** (często oznaczana jako **G11p** lub **G11e**). Warunkiem korzystania z taryfy jest posiadanie licznika przedpłatowego. W celu jego zamontowania musimy zwrócić się do naszego dystrybutora, który - **na własny koszt** - dokonuje instalacji. Rachunki w taryfie **G11p** są często niższe niż w **G11**. Dzieje się tak dlatego, że zwykle opłata abonamentowa nie jest pobierana lub jest **o 50% tańsza**.

W taryfie przedpłatowej płacimy "z góry" za energię. Co to znaczy? Kupujemy energię (podając jej ilość w kWh) **w kasach sprzedawcy, przez telefon** lub **Internet** czy też **w specjalnych urządzeniach zwanych Energomatami** i korzystamy z niej, aż do wyczerpania.

Zwykle na montaż licznika przedpłatowego nie decyduje się klient, lecz sprzedawca energii, kiedy mamy kłopoty z dotrzymaniem terminów uiszczenia płatności za energię. Sami możemy zdecydować się na zamontowanie takiego licznika, w przypadku, gdy wynajmujemy mieszkanie innym osobom. **Wówczas pozbywamy się ryzyka, że najemca pozostawi nas z nieopłaconym rachunkiem za prąd.**

Zatem taryfa przedpłatowa jest używana tylko jako zabezpieczenie przed oszustwem ze strony lokatora lub w przypadku, gdy klienci nie opłacają rachunków w wyznaczonych do tego terminach.

Co jeszcze musimy wiedzieć?

Jeśli chcemy zmienić taryfę **G11** na **G12**, to nasz dystrybutor energii wymieni nasz licznik z **jednostrefowego** na **dwustrefowy**. Kiedy decydujemy się na zmianę taryfy **G12** na **G11**, nie zawsze jest to związane z wymianą licznika na nowy. Niektóre typy liczników dla **G12** **mogą być bowiem przeprogramowane na tryb pracy jednostrefowej**.

Dokonanie zmiany licznika w ramach grupy **G** nie nakłada na nas żadnych kosztów finansowych. **Dystrybutor wymienia urządzenie na własny koszt.**

Zmiana sprzedawcy energii elektrycznej? To proste!

Najpierw należy zapoznać się z ofertami poszczególnych sprzedawców energii. W sieci można znaleźć wiele tabel zawierających porównanie cen. Jestem pewien, że głównym kryterium brany pod uwagę, przy wyborze jest stawka za 1 kilowatogodzinę. Dostawcy zapewne też o tym wiedzą, dlatego starają się dostosowywać swoje oferty do jak największej grupy docelowej.

Jednak, zanim dokonamy ostatecznego wyboru, warto skontaktować się z przyszłym potencjalnym sprzedawcą. W tym celu, należy wypełnić specjalny formularz - jest on często zamieszczany przez sprzedawców na ich oficjalnych stronach internetowych. Kiedy nie znajdziemy odpowiedniego formularza, należy skontaktować się ze sprzedawcą telefonicznie, bądź mailowo. Po otrzymaniu konkretnej oferty należy ją dokładnie przeanalizować.

Kiedy ostatecznie zdecydujemy się na zmianę, najczęściej nowy sprzedawca przesyła do nas druk pełnomocnictwa i dwa egzemplarze umowy. Dzięki pełnomocnictwu, wybrana przez nas firma będzie mogła - za nas - załatwić wszystkie formalności z lokalną spółką dystrybucyjną.

Oba egzemplarze umowy i druk pełnomocnictwa należy wypełnić i odesłać do nowego sprzedawcy energii elektrycznej. W odpowiedzi otrzymamy jeden z egzemplarzy **umowy sprzedaży prądu** i **umowę świadczenia usług dystrybucyjnych**, która została zawarta na

podstawie naszego pełnomocnictwa. **Oba dokumenty należy zachować.**

Następnie trzeba cierpliwie czekać, ponieważ pierwsza zmiana sprzedawcy energii **może potrwać od sześćdziesięciu do dziewięćdziesięciu dni**. Czas oczekiwania jest tak długi ze względu na procedury spółek dystrybucyjnych.

Potem, od dotychczasowego sprzedawcy energii, otrzymamy rozliczenie końcowe. Będzie ono zawierało datę zakończenia dostaw zakupionego prądu, wraz ze wskazaniem miernika. Ta data będzie jednocześnie początkiem obowiązywania umowy zawartej z nowym sprzedawcą.

Garść liczb i statystyk

Poniższa tabela przedstawia średni wzrost rachunku za energię elektryczną dla gospodarstw domowych, **na 2012 rok**.

Operator Systemu Dystrybucyjnego	ENEA S.A.	ENERGA S.A.	Tauron	RWE Stoen	Wattenfall	PGE S.A.
Zmiana rachunku za energię elektryczną	5,2 %	7,7 %	5,5 %	-	-	4,9 %

Tabela zamieszczona poniżej zawiera informacje dotyczące wzrostu rachunku za energię elektryczną w 2012 roku (wszystkie zamieszczone dane są kwotami netto).

Operator Systemu Dystrybucyjnego	Taryfa G11 (średnie zużycie roczne w Polsce - 1865 kWh) zł/miesiąc	Taryfa G12 (średnie zużycie roczne w Polsce - 3710 kWh) zł/miesiąc
ENEA Operator		
Bydgoszcz, Gorzów, Poznań, Szczecin		6,70
Zielona Góra	3,67	6,97
ENERGA Operator		
o/Olsztyn	5,95	10,24
o/Koszalin	5,95	10,10
o/Gdańsk	5,95	10,00
o/Kalisz	6,10	9,90
o/Elbląg	5,90	9,95
o/Płock	5,75	9,80
o/Toruń	5,90	10,90
o/Słupsk	5,95	10,10
TAURON Dystrybucja		
Obszar byłego przedsiębiorstwa ENION	3,93	6,54
Obszar byłego przedsiębiorstwa Energia Pro	4,08	6,71
PGE Dystrybucja		
Warszawa-Teren	4,23	6,72
Zamość	1,40	3,58
Skarżysko-Kamienna	4,23	6,63
Rzeszów	3,80	6,51
Białystok	4,02	7,03
Łódź-Miasto	3,67	7,09
Łódź-Teren	4,52	8,66
Lublin	1,38	5,15

Porównanie cenowe taryfy G11:

SPRZEDAWCY	ENEA SA	ENERGA Obrót	PGE Obrót	RWE Polska	TAURON PE
CENA zł/ 1 kWh	0,310	0,309	0,307	0,314	0,307

Porównanie cenowe taryfy G12:

SPRZEDAWCY	ENEA SA	ENERGA Obrót	PGE Obrót	RWE Polska	TAURON PE
CENA zł/ 1 kWh	Dzień: 0,39 Noc: 0,177	Dzień: 0,309 Noc: 0,247	Dzień: 0,33 Noc: 0,236	Dzień: 0,332 Noc: 0,294	Dzień: 0,365 Noc: 0,218

Kilka dodatkowych informacji o rynku energii w Polsce

Polacy w dużej mierze nie znają zasad funkcjonowania rynku energii w Polsce, co często prowadzi do powstawania pytań o fakturę za energię, o ceny lub o wybór odpowiedniej taryfy. Rodzi się wiele wątpliwości, a przecież sprawa nie jest wcale tak skomplikowana, jak nam się wydaje.

Podobnie jak w przypadku każdego towaru wprowadzonego na rynek, również dostarczanie energii elektrycznej do odbiorców, wymaga udziału kilku podmiotów, które są ze sobą ściśle powiązane.

W przypadku prądu sprawy mają się następująco:

Produkcja energii elektrycznej

W Polsce, produkcją prądu zajmują się głównie elektrownie systemowe, w których **pozyskuje się energię głównie z węgla kamiennego i brunatnego**. Dziewięćnaście elektrowni systemowych wytwarza 75 % energii zużywanej w kraju.

Elektrownia wiatrowa

System produkcji oparty na węglu ma jednak pewne wady, a największą z nich jest duże obciążenie dla środowiska naturalnego. Jednak cierpi nie tylko natura, ale i nasz portfel, ze względu na to, że **elektrownie muszą zakupić prawo do emisji CO₂**. Obecnie poszukiwane są alternatywne źródła energii elektrycznej.

Dwadzieścia procent energii zużywanej w Polsce produkują elektrociepłownie. Tego typu rozwiązanie jest bardziej przyjazne środowisku, ponieważ zużycie paliwa jest o 30 % mniejsze, niż w przypadku elektrowni systemowych.

Elektrownia wodna

Jednak najkorzystniejsze dla środowiska są odnawialne źródła energii (**OZE**), w których prąd produkowany jest bez emisji szkodliwych substancji. Do najpopularniejszych odnawialnych źródeł używanych w Polsce należą elektrownie wodne, wiatrowe i biomasa.

Bateria słoneczna

Dystrybucja energii elektrycznej

Prąd transportowany jest z elektrowni do klienta końcowego dzięki dwóm rodzajom sieci dystrybucyjnej:

- sieć dystrybucyjna służy do przesyłania energii elektrycznej z **GPZ** do odbiorcy końcowego, administratorem sieci jest **Operator Systemu Dystrybucyjnego**,
- sieć przesyłowa służy do przesyłania energii z elektrowni do **Głównych Punktów Zasilających**, których administratorem są **Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.**

Operator Systemu Dystrybucyjnego jest firmą zarządzającą siecią dystrybucyjną na danym terenie. Dostarczenie energii do punktu odbioru wymaga zatem podpisania umowy z **OSD** i doprowadzenie sieci do budynku.

Sprzedaż energii elektrycznej

W Polsce sprzedażą prądu zajmują się tak zwane spółki obrotu kupujące energię od producentów. Przykładowe spółki działające w Polsce, to:
Enea S.A. lub **PGE S.A.**

W oparciu o przedstawione przeze mnie informacje, uważam że obniżenie naszych rachunków za energię elektryczną jest jak najbardziej możliwe. Wszystko zależy od analizy ofert poszczególnych sprzedawców energii elektrycznej w Polsce, oraz **bacne śledzenie cen za 1 kilowatogodzinę** (musimy mieć jednak na uwadze, że na cenę składa się nie tylko koszt dystrybucji energii). To, że klienci spółek obrotu płacą nieraz całkiem spore rachunki, mogą zawdzięczać bardzo często temu, iż mają wciąż zbyt małą wiedzę w tym temacie.

Co nas najbardziej przeraża?

Może fakt, że sposób funkcjonowania rynku energii w Polsce wydaje się być bardzo skomplikowany? Takie wrażenie potęguje się, jak tylko spojrzymy na trudną do rozszyfrowania fakturę. Nie należy się jednak tego obawiać, ponieważ od tego ile wiemy na temat pracy rynku energii w Polsce, zależy wysokość naszych rachunków za prąd w przyszłości.

Kopiowanie, reprodukcja, retransmisja lub redystrybucja jakichkolwiek materiałów zamieszczonych w serwisie PC World w całości lub w części, w jakimkolwiek medium lub w jakiegokolwiek formie bez oficjalnej zgody wydawnictwa jest stanowczo zabronione. © copyright 1999-2015 IDG Poland S.A.